

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ZÁŘÍ 2023 *** ROČNÍK XXIV. *** ČÍSLO 9

Cítát inspirující:

Psát, alespoň pro mě, není odpočinek, ale nepsat je někdy ještě těžší.

Iva Tajovská

VLÍDNÉ ZAMYŠLENÍ ZLATA ZÁKOUTSKÁ

Slunečnice obdivně provázela pout'
jmenovce po obloze.
Celé dny se za ním otáčela,
důvěřivě nastavovala tvář jeho zvůli.
A slunce spalovalo veselou chuť a zaplatilo oddané,
ale pošetilé obdivovatelce skvrnami semen.
Studem sklopila hlavu a ukryla poznamenanou tvář.
Nečistá.
Její černá Kainova znaménka vděčně slíbali ptáci.



Na srpnovém jarmarku na Zahradě poznání v Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně jsem si uvědomil, jaký vliv měla a má tato instituce na můj osobní život a literární činnost. Pochopitelně jde nejen o budovu jako takovou, ale především o lidi, kteří ji tvoří. Asi bych nespočítal, pokolikáté jsem tady za ta léta vystupoval.

Poprvé jsem do knihovny vkročil v páté třídě, když jsem začal chodit na druhou základní devítiletou školu na Husově třídě. Už si přesně nepamatuji o jaký program se jednalo, ale byli jsme na něm s paní učitelkou Roudnou.

Jak šel čas, přišla studia v Hradci Králové, ale já se do knihovny vrátil v dubnu 1990, kdy jsem byl jedním ze zakládajících členů literárního spolku. Od té doby jsem se s jičínskou knihovnou nikdy nerozešel. Vzpomínám na bývalou ředitelku Lidmilu Košťálovou, především na současnou ředitelku Janu Benešovou a další knihovnice a knihovníky (těch bylo jako šafránu), kteří vdechují život této instituci.

Od září knihovna prochází přestavbou, aby se koncem roku 2025 zaskvěla v plné nádheře a sloužila další roky čtenářům. Potřebovala již řadu renovací, neboť měla v rodném listě zapsán rok 1924. Za sto let mnoho věcí dosloužilo, nevyhovuje současným požadavkům.

Přeji jičínské knihovně, aby úpravy proběhly podle plánu bez větších komplikací a věřím, že se zase všichni sejdeme v ještě krásnější knihovně. Knihovnicím přeji, aby nouzový režim v náhradních prostorách zvládaly s optimismem a nadějí v lepší podmínky pro práci.

Za sebe slibuji, že rád přijdu, když bude knihovna potřebovat a vystoupím s programem, ať už v rámci Řechečské slepice či samostatným autorským čtením. Za ta léta spolupráce si život bez jičínské knihovny nedovedu představit. Za mnohé ji také vděčím, takže bez nadsázky mohu napsat, že jičínská knihovna je moje láska na celý život!

Václav

VÍTE, ŽE ...

- Na stránkách Obce spisovatelů byla 1.srpna 2023 uveřejněna (<https://obecspisovatelu.blogspot.com/2023/08/miniatury-aneb-paprsky-nadeje.html>) recenze Františka Uhra *Miniatury aneb Paprsky naděje* na sbírku Václava France *Miniatury*.

- Václav Franc a Ilona Pluhařová vystoupili v rámci jarmarku Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně v sobotu 26.srpna 2023 v programu *O velikém zubu (popletená pohádka)*.

Václav



ČAJ č. 204 – LADISLAV FUKS A MARTINA BOUČKOVÁ

V zářijovém čísle ČAJe si připomeneme 100.výročí narození spisovatele Ladislava Fukse, autora možná trochu opomíjeného, přesto významného.

Rozhovor poskytl pardubická autorka Martina Boučková: „Mé knížky působí tak věrně, jako by odrážely skutečné příběhy a život.“

V dalším pokračování se budu opět ohlížet – viz Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu) psaní na Jičínsku po roce 1990. Část 4.

Regionální autory zastupuje Zlata Zákoutská s příspěvkem Hrátky s češtinou na „N“ aneb Normální nesmysly.

Václav

HANNAH VINCENTOVÁ - SVĚTLUŠKY A JINÉ POVÍDKY

Kniha Zlín, 2020

Překlad do češtiny studenti a studentky Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Překlad: Jana Stupavská, Jiří Hron, Zdeněk Sláma, Kateřina Krejčíková, Martina Lišková, Karolína Průšová, Jan Kasík, Barbora Vybíralová, Tereza Nováková, Anežka Literová, Diana Matviyuková, Žaneta Ringelová, Michaela Tylová, Alena Hladká, Tadeáš Grym

Hannah Vincentová vystudovala drama a anglickou literaturu na Východoanglické univerzitě a poté tvůrčí psaní na Kingstonské univerzitě. Získala doktorát z tvůrčího a kritického psaní a univerzitní výuce tvůrčího psaní se věnuje i nyní. Žije v Brightonu. Kromě povídek napsala i dva romány (Alarm Girl, 2014; The Weaning, 2018) a několik divadelních her včetně adaptace Kafkovy povídky Doupě. Pořádila také nový překlad Čechovových Tří sester. (viz Kniha Zlín)

Její povídková kniha Světlušky a jiné povídky vypráví příběhy žen v různém věku, každá prožívá svůj život jinak. Mně osobně nejvíc zaujala povídka Vrabec, ve které lékařka odchází do důchodu, bilancuje svůj život a snaží si představit svůj budoucí život. Dovolím si krátce odcítovat, viz str. 110: „*Oni. Kolegové, rodina, přátelé ze školy. Byla jsem pověstná tím, co na srdci, to na jazyku. Nejednou jsem se kvůli tomu dostala do problémů. Rozhlédnu se a kontroluju, jestli někdo nezpozoroval, že se směju a povídám si pro sebe. Ale nikdo se na vrabce nedívá. Nikdo si nevšímá staré ženské na lavičce, přestože vypadá zrale.*“

Zajímavá je i závěrečná povídka Žena roku, ale i další si zaslouží pozornost. Zaujalo mě, že autorka vypráví lehce, příběh má určitý nádech (jako třeba v povídce Obraz, kdy manžel chce nechat namalovat obraz své ženě k výročí) či napětí.

Někdy autorka ukončí vyprávění zdánlivě nedokončené, což vybízí čtenáře k dalšímu promýšlení. Povídková kniha Hannah Vincentové stojí za přečtení a pozornost i třeba jako návod, jak psát povídky jinak.

Václav

LITERÁRNÍ FANTAZIE VÁCLAVA FRANCE

Každou další přečtenou stránkou knihy Literární fantazie Václava France (Epika, 2023) se mi stále intenzivněji vybavovala známá hláška z oblíbeného filmu Forrest Gump: „Život je jako bonboniéra, nikdy nevíš, co ochutnáš“.

Její název vystihuje obsah; literární fantazii jejímu autorovi skutečně nelze upřít, má ji na rozdávání. Na 123 stránkách rozehrává mix několika žánrů, od povídek, přes fejeton, zábavný test až k zajímavě vedeným rozhovorům. Vše je doplněno fotografiemi autora obvykle ve společnosti dalších žijících, ale i nežijících literátů (jejich soch). Nespornou předností Václava France jsou sebeironie a až škodolibá ochota dělat si legraci sám ze sebe, přednosti, se kterými se v současném literárním ranku nesetkáváme příliš často. Zdá se, že právě smysl pro humor cílený dovnitř i vně společně se schopností nadsázky až absurdity je rafinovaný přístup, který ho „vyvíjí“ z toho, když si v některých povídkách po svém pohrává s tvorbou jiných, známých autorů. A nejen to, to, co by někdo mohl považovat za obsahovou nesourodost lze chápat jako rozmanitost a pestrost sloužící k překvapování čtenáře.

Za jednu z nejlepších a originálně pojatých povídek charakterizující autorův styl považuju Památník, vyprávění „Václava France - světového literáta 1. poloviny 21. století“, ve které s vtípem sobě vlastním dává sám sebe i své blízké všanc.

Nejsem si jistá, jestli Václav Franc touto knihou osloví a inspiruje pány z výboru pro udělování Nobelovy ceny za literaturu, kterým se podbízí v povídkách Nobelova cena - žádost a Že by konečně letos...?, a ze Stockholmu se mu už konečně ozvou. V každém případě, i kdyby toto ocenění ani za tuto knihu neobdržel, nic to nemění na tom, že se Francovi podařilo vydat knížku, která čtenáře pobaví a odvede pozornost od každodenních starostí a malicherností.

Iva Tajovská

MINIATURY aneb PAPRSKY NADĚJE

Václav Franc je již zkušený prozaik a básník, který se vytrvale držel základní linie své tvorby, ačkoli rozhodně nezůstávala mimo širší pozornost. Sbírkou drobných básní **MINIATURY** (vyd. Jiří Raichl, 2023, 58 str.) jako kdyby výrazně překročil vlastní stín. Jeho úsměvné, někde až objevné verše se pohybují na vysoké intelektuální úrovni, zdobí je bystré postřehy, vyrůstají z podhoubí skryté něhy a vzácně citlivého přístupu. Nescházejí náznaky erotických utajení, které podněcují pozornost, ladí však svoje struny především do přívětivých zátočin života (Hledání, Jinolické rybníky, Zásnuby). Francova nová sbírka působí jako předzvěst kvalitní úrody, ověřující možnosti vymezeného básnického prostoru. Vtipné, střízlivě konkrétní a precizně odpozorované situace čerpají z interních i klasicky obecních aspektů, jsou vizitkou cudné diskrétnosti ve vřelých, rozličně dimenzovaných lidských vztazích. Rozhodně vyvolají úsměvy, pobaví, potěší. Václav Franc možná nezáměrně ujišťuje čtenáře o zbytečnosti obav, že současné lidské nebe jenom nepříjemně zebe. V časech společenské pouštní žízne je každý jeho verš kapkou živé vody.

František Uher

JIŘÍ ŠANDERA VYDAL KNIHU PRO KLUKY A HOLKY

Jiří ŠANDERA KLUCI A HOLKY Z MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Ilustrace Kamila Pokorná
Nakladatelství Jiří Šandera v roce 2023

Jiřího Šanderu z Milonic budete znát z Řehečské slepice, dokonce třikrát se stal absolutním vítězem! Představuji jeho novou knížku pro kluky a holky.

Máte doma dítě, které se chystá do mateřské školky? Nebo už navštěvuje předškolní zařízení? Pak by ve vaší knihovničce neměla chybět nová kniha Jiřího Šandery Kluci a holky z mateřské školky.

Autor již dříve vydal knihu Co mě čeká ve školce (vyšla dokonce slovensky pod názvem Hurá do škôlky).

V nové knize téma ještě rozvinul, takže se předškolácci naučí celou řadu zajímavých věcí, nejen poznávat barvy na semaforu, ale i roční období. Navštíví divadelní představení, pojedou na výlet autobusem, naučí se malovat maminku, poznají různá povolání, zvířátka v lese a spousty dalších zajímavostí.

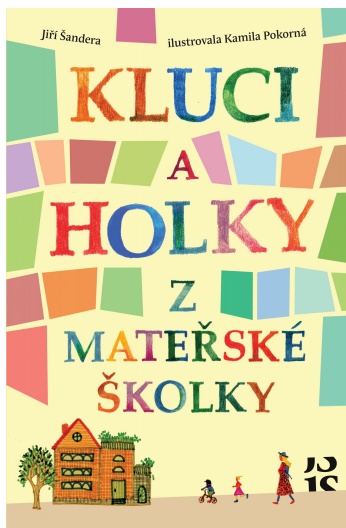
Jiří Šandera seznamuje děti nenásilnou formou se světem dospělých, rozvíjí fantazii dětí a krátkými básničkami i jednoduchými úkoly děti motivuje k rozvíjení poznání. Dovede se vcítit do dětských let třeba v příběhu Jak bylo věšáčkům zima, kdy dává slovo zdánlivě obyčejným věcem kolem nás, dokonce je nechá promlouvat lidským hlasem, takže vnímají jako lidé a děti.

Knížka je překrásně ilustrovaná Kamilou Pokornou. Její obrázky se k povídání náramně hodí, ba dokonce ještě zvýrazňují psané slovo. Jsou srozumitelné, což je pro dětskou knížku velmi důležité! Dovedu si představit, že si malý čtenář sedne s rodiči či prarodiči a společně v knížce listují, čtou si a hrají. Ti větší předčítají a dítě popisuje, co vidí na obrázcích.

Tak trochu lituji, že jsem odrostl „školkovým“ létům. Dětem potom tak trochu závidím knížku, která je dovede až k poslední kapitole Pasová ní na školáky, kdy se seznamují s písmenky. Kniha je i vzhledem k velikosti písma vhodná i pro školáky jako knížka pro první čtení.

Jiří Šandera s Kamilou Pokornou nadělili dětem krásný dárek. Věřím, že si knížku oblíbí mnoho Kačenek, Moniček, Danielek, Honzíku, Matějů a všech dalších, kterým je určena. A možná se v ní najdou a aspoň na chvíli vrátí do dětství jejich maminky a tatínkové, dědečkové a babičky.

Václav





Václav Franc a Ilona Pluhařová vystoupili v rámci letního jarmarku Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně v sobotu 26.srpna 2023 v programu *O velikém zubu (popletená pohádka)*.

Foto převzato ze stránek jičínské knihovny.
(<https://www.rajce.idnes.cz/knihovnajicin/album/26-8-letni-jarmark>)

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska
Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 24. Číslo 9. Září 2023.

(5.září 2023)

ikobra.rehec.cz